ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ - ୨)

108 Upanishad (Vol – 2)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା** ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା** ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋଗ୍ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ବେତାଶ୍ବତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ବତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଈଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସର୍ବମୋଟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ସାମାନ୍ୟ ଉପନିଷଦ

(Minor Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଏକାକ୍ଷର ଉପନିଷଦ

(Ekaaksharopanisat / Ekaakshara Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋଡାମାରି ଗଡ, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ଏକାକ୍ଷରୋପନିଷତ୍ / ଏକାକ୍ଷର ଉପନିଷଦ

।। ଅଥ ଏକାକ୍ଷରୋପନିଷତ୍ ।।

ଏକାକ୍ଷରପଦାରୂଢଂ ସର୍ବାତ୍ମକମଖଣ୍ଡିତମ୍ ।
ସର୍ବବର୍ଜିତଚିନ୍ମାତ୍ରଂ ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣଂ ଭଜେ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ହରିଃ ଓଁ ।।
ଏକାକ୍ଷରଂ ତ୍ୱକ୍ଷରେଽତ୍ରାସ୍ତି ସୋମେ ସୁଷୁମ୍ନାୟାଂ ଚେହ ଦୃଢୀ ସ ଏକଃ ।
ତ୍ୱଂ ବିଶ୍ୱଭୂର୍ଭୂତପତିଃ ପୁରାଣଃ ପର୍ଜନ୍ୟ ଏକୋ ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପ୍ତା ।। ୧।।

ବିଶ୍ୱେ ନିମଗ୍ନପଦବୀଃ କବୀନାଂ ତ୍ୱଂ ଜାତବେଦୋ ଭୁବନସ୍ୟ ନାଥଃ ।
ଅଜାତମଗ୍ରେ ସ ହିରଣ୍ୟରେତା ଯଜ୍ଞସ୍ତ୍ୱମେବୈକବିଭୁଃ ପୁରାଣଃ ।। ୨।।

ପ୍ରାଣଃ ପ୍ରସୂତିର୍ଭୁବନସ୍ୟ ଯୋନିର୍ବ୍ୟାପ୍ତଂ ତ୍ୱୟା ଏକପଦେନ ବିଶ୍ୱମ୍ ।
ତ୍ୱଂ ବିଶ୍ୱଭୂର୍ଯୋନିପରାଃ ସ୍ୱଗର୍ଭେ କୁମାର ଏକୋ ବିଶିଖଃ ସୁଧନ୍ୱା ।। ୩।।

ବିତତ୍ୟ ବାଣଂ ତରୁଣାର୍କବର୍ଣ୍ଣଂ ବ୍ୟୋମାନ୍ତରେ ଭାସି ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ।
ଭାସା ତ୍ୱୟା ବ୍ୟୋମ୍ନି କୃତଃ ସୁତାର୍କ୍ଷ୍ୟସ୍ତ୍ୱଂ ବୈ କୁମାରସ୍ତ୍ୱମରିଷ୍ଟନେମିଃ ।। ୪।।

ତ୍ୱଂ ବଜ୍ରଭୃଦ୍-ଭୂତପତିସ୍ତ୍ୱମେବ କାମଃ ପ୍ରଜାନାଂ ନିହିତୋଽସି ସୋମେ ।
ସ୍ୱାହା ସ୍ୱଧା ଯଚ୍ଚ ବଷଟ୍ କରୋତି ରୁଦ୍ରଃ ପଶୂନାଂ ଗୁହୟା ନିମଗ୍ନଃ ।। ୫।।

Not For Commercial Use

ଧାତା ବିଧାତା ପବନଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ବରାହୋ ରଜନୀ ରହଶ୍ଚ ।
ଭୂତଂ ଭବିଷ୍ୟତ୍-ପ୍ରଭବଃ କ୍ରିୟାଶ୍ଚ କାଲଃ କ୍ରମସ୍ତ୍ୱଂ ପରମାକ୍ଷରଂ ଚ ।। ୬।।

ଋଚୋ ୟଜୂଂଶି ପ୍ରସବନ୍ତି ବକ୍ତ୍ରାତ୍ସାମାନି ସମ୍ରାଡ୍ୱସୁରନ୍ତରିକ୍ଷମ୍ ।
ତ୍ୱଂ ୟଜ୍ଞନେତା ହୁତଭୁଗ୍ୱିଭୁଶ୍ଚ ରୁଦ୍ରାସ୍ତଥା ଦୈତ୍ୟଗଣା ବସୁଶ୍ଚ ।। ୭।।

ସ ଏଷ ଦେବୋଽମ୍ବରଗଶ୍ଚ ଚକ୍ରେ ଅନ୍ୟେଽଭ୍ୟଧିଷ୍ଠେତ ତମୋ ନିରୁନ୍ଧ୍ୟଃ ।
ହିରଣ୍ମୟଂ ୟସ୍ୟ ବିଭାତି ସର୍ବଂ ବ୍ୟୋମାନ୍ତରେ ରଶ୍ମିମିବାଂଶୁନାଭିଃ ।। ୮।।

ସ ସର୍ବବେତ୍ତା ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପ୍ତା ତାଭିଃ ପ୍ରଜାନାଂ ନିହିତା ଜନାନାମ୍ ।
ପ୍ରୋତା ତ୍ୱମୋତା ବିଚିତିଃ କ୍ରମାଣାଂ ପ୍ରଜାପତିଶ୍ଛନ୍ଦମୟୋ ବିଗର୍ଭଃ ।। ୯।।

ସାମୈଶ୍ଚିଦନ୍ତୋ ବିରଜଶ୍ଚ ବାହୂ ହିରଣ୍ମୟଂ ବେଦବିଦାଂ ବରିଷ୍ଠମ୍ ।
ୟମଧ୍ୱରେ ବ୍ରହ୍ମବିଦଃ ସ୍ତୁବନ୍ତି ସାମୈର୍ୟଜୁର୍ଭିଃ କ୍ରତୁଭିସ୍ତ୍ୱମେବ ।। ୧୦।।

ତ୍ୱଂ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁମାଂସ୍ତ୍ୱଂ ଚ କୁମାର ଏକସ୍ତ୍ୱଂ ବୈ କୁମାରୀ ହ୍ୟଥ ଭୂସ୍ତ୍ୱମେବ ।
ତ୍ୱମେବ ଧାତା ବରୁଣଶ୍ଚ ରାଜା ତ୍ୱଂ ବତ୍ସରୋଽଗ୍ନ୍ୟର୍ୟମ ଏବ ସର୍ବମ୍ ।। ୧୧।।

ମିତ୍ରଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବରୁଣୋ ରୁଦ୍ରସ୍ତ୍ୱଷ୍ଟା ବିଷ୍ଣୁଃ ସବିତା ଗୋପତିସ୍ତ୍ୱମ୍ ।
ତ୍ୱଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଭୂତାନି ତୁ ତ୍ରାସି ଦୈତ୍ୟାଂସ୍ତ୍ୱୟାଽଽବୃତଂ ଜଗଦୁଦ୍-ଭବଗର୍ଭଃ ।। ୧୨।।

ତ୍ୱଂ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତ୍ୱଂ ହି ସ୍ୱୟଂଭୂରଥ ବିଶ୍ୱତୋମୁଖଃ ।
ୟ ଏବଂ ନିତ୍ୟଂ ବେଦୟତେ ଗୁହାଶୟଂ ପ୍ରଭୁଂ ପୁରାଣଂ ସର୍ବଭୂତଂ ହିରଣ୍ମୟମ୍ ।। ୧୩।।

ହିରଣ୍ମୟଂ ବୁଦ୍ଧିମତାଂ ପରାଂ ଗତିଂ ସ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍-ବୁଦ୍ଧିମତୀତ୍ୟ ତିଷ୍ଠତୀତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।।

Not For Commercial Use

ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ସତ୍ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ୟ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ଏକାକ୍ଷରୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।

Not For Commercial Use